

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **O.**, nar. X. v I., naposledy bytom v zahraničí Z., naposledy bytom v zahraničí: I., toho času: H., zastúpený JUDr. F., bytom R., (korešpondenčná adresa: P.) proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad**, Bratislava, Pivonková 6, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia odporcu č. ČAS: MU-2176-15/PO-Ž/2006 zo dňa 24.1.2007, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz 25/2007-102 zo dňa 23. septembra 2009 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz 25/2007-102 zo dňa 23. septembra 2009 **zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie č. ČAS: MU-2176-15/PO-Ž/2006 zo dňa 24.1.2007, ktorým odporca podľa ustanovenia § 13 ods. 1 a § 20 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len zákon o azyle) neudelil navrhovateľovi azyl na území Slovenskej republiky, podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 zákona o azyle rozhodol o neudelení doplnkovej ochrany navrhovateľov a podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle rozhodol, že neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia podľa § 58 ods. 1 a 2 zákona č. 48/2002 Z.z. na Ukrajinu.

Krajský súd dospel uviedol, že preskúmal napadnuté rozhodnutie odporcu v rozsahu námietok uplatnených navrhovateľom a dospel k záveru, že odporca v napadnutom

rozhodnutí správne a dostatočným spôsobom zistil a vyhodnotil skutkový stav veci, t. j. že navrhovateľom udávaný dôvod žiadosti nie je dôvodom pre udelenie azylu.

K námietke navrhovateľa, že odporca nedostatočným spôsobom zistil stav veci, krajský súd uviedol, že nebolo povinnosťou odporcu vyhľadávať za navrhovateľa aj ďalšie dôvody udelenia azylu, a to ani v prípade, ak by tieto existovali. Ak teda navrhovateľ uviedol, že o azyl požiadal z dôvodu obáv pred „mafiou z Mukačeva“ (z dôvodu, že si požičal peniaze, jeho dlžoba, ktorú nesplácal narastala a veritelia sa mu preto vyhrážali a žiadali od neho tzv. výpalné v dôsledku nezaplatenia ktorého sa mu takisto vyhrážali), že na Ukrajina je zlá politická situácia a že je tam veľká chudoba a nezamestnanosť, resp. že na Slovensku má manželku, s ktorou chce žiť a viesť rodinný život, nie je možné podľa krajského súdu vyčítať odporcovi, že tieto dôvody vyhodnotil z pohľadu naplnenia či nenaplnenia podmienok poskytnutia medzinárodnej ochrany, t. j. azylu, resp. doplnkovej ochrany, resp. z pohľadu naplnenia podmienok zákazu administratívneho vyhostenia navrhovateľa do krajiny jeho pôvodu.

Vo vzťahu k navrhovateľom produkovaným dôvodom jeho žiadosti o azyl, resp. k námietke nedostatočne zisteného stavu veci krajský súd poukázal na nedôveryhodnosť navrhovateľa, keďže tento v minulosti vystupoval v azylových konaniach pod inou identitou vrátane roku jeho narodenia. Navrhovateľom udávané dôvody takého konania (že tak urobil preto, lebo sa obával, že by ho „výpalníci“ na Slovensku našli, podľa krajského súdu nie je logickým, keďže skutočná identita navrhovateľa ako žiadateľa o azyl sú prístupné iba odporcovi, resp. príslušným štátnym orgánom SR.

Krajský súd poukázal na to, že odporca do spisu založil a v napadnutom rozhodnutí identifikoval informácie o krajine pôvodu a dostatočným spôsobom prezentoval situáciu, na základe ktorej bolo podľa krajského súdu objektívne možné prijať záver vo veci bezpečnostných rizík prípadného návratu navrhovateľa do krajiny pôvodu tak v časti rozhodnutia o neposkytnutí doplnkovej ochrany, neexistencie prekážok jeho administratívneho vyhostenia a podporne aj neudelenia azylu.

Podľa krajského súdu odporca pri zistení stavu veci postupoval v súlade s ustanoveniami zákona o azyle, resp. správneho poriadku, preto túto námietku vyhodnotil za nedôvodnú.

Odporca podľa krajského súdu postupoval správne, ak po zvážení skutkového stavu nenašiel ani dôvod pre udelenie doplnkovej ochrany navrhovateľovi podľa § 13a zákona o azyle, preto dôvodne nepovažoval navrhovateľove dôvody za dôvody, pre ktoré by bol navrhovateľ v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia v zmysle § 2 písm. f/ zákona o azyle. Krajský súd zdôraznil, že odporca výrok o neposkytnutí doplnkovej ochrany ako aj o neexistencii prekážok administratívneho vyhostenia navrhovateľa odôvodnil zrozumiteľným a dostatočným spôsobom v zmysle § 47 ods. 3 Správneho poriadku.

K námietke navrhovateľa, že odporca napadnutým rozhodnutím porušil ústavu SR a Dohovor o ochrane ľudských práv a slobôd, týkajúcich sa ochrany manželstva a rodiny, krajský súd uviedol, že pokiaľ odporca na základe výsledkov vykonaného administratívneho konania a za použitia príslušných ustanovení zákona o azyle dospel k záveru, že navrhovateľovi medzinárodnú ochranu nie je možné udeliť, pretože nenaplnil zákonné predpoklady jej udelenia, nie je možné podľa krajského súdu takémuto rozhodnutiu pričítať porušenie Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, či Ústavy SR v častiach ochrany manželstva alebo rodiny. Je tomu tak preto, že Dohovor o ochrane ľudských práv a slobôd a ani Ústava SR neukladajú povinnosť štátu (odporcovi) žiadateľovi o azyl, ktorý má rodinu, resp. je ženatý, udeliť azylu z dôvodu existencie manželstva či rodiny. Výkon oprávnených záujmov a práva v tomto smere rieši vo vzťahu k cudzincom zákon č. 48/2002 Z.z. o pobyte cudzincov.

Na základe uvedeného krajský súd rozhodnutie odporcu, ktorým navrhovateľovi neudelil azyl a rozhodol o neposkytnutí doplnkovej ochrany a o neexistencii prekážok jeho administratívneho vyhostenia ako rozhodnutie vydané v súlade so zákonom potvrdil.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie, v ktorom namietal, v prvom rade procesnú stránku konania na krajskom súde, ktorá súvisela s námietkou zaujatosti. Navrhovateľ poukázal na to, že na pojednávaní, ktoré sa konalo dňa 22.4.2009, navrhovateľ vzniesol námietku zaujatosti. Dňa 18.6.2009 listom požiadal o predĺženie lehoty na podanie písomnej námietky zaujatosti sudcu krajského súdu JUDr. L., a to z dôvodu, že bol od 3.6.2009 práceneschopný. Na krajskom súde podal navrhovateľ dňa 17.8.2009 podanie pod názvom „podrobné odôvodnenie námietky zaujatosti“ .

Krajský súd rozhodol dňa 23.9.2009 v merite veci, avšak o námietke zaujatosti do dnešného dňa nebol navrhovateľ vyrozumený. To, že mu nebolo doručené rozhodnutie príslušného súdu o námietke zaujatosti, navrhovateľ považuje za porušenie zákona o ústave. Okrem toho, krajský súd vo veci rozhodol v neprítomnosti jeho právneho zástupcu, čo považuje za porušenie príslušných ustanovení OSP, ale aj čl. 48 ústavy.

Podľa navrhovateľa námietka zaujatosti bola vážnou zákonnou prekážkou, prečo nemal do času rozhodnutia o nej, namietaný sudca konať. Minimálne bolo povinnosťou oboznámiť navrhovateľa, aké rozhodnutie sa prijalo vo veci podanej námietky zaujatosti, k čomu nedošlo.

Podľa navrhovateľa aj vo veci podanej námietky mal právo na spravodlivý proces v rámci celého súdneho konania.

Navrhovateľ súčasne namietal, že čl. 48 ods. 2 ústavy SR sa vzťahuje aj na jeho zástupcu, pričom krajský súd vec prejednal v neprítomnosti jeho zástupcu z jemu neznámych dôvodov. Zástupca navrhovateľa tak nemohol pred krajským súdom uplatniť dôkazy, ktoré mal vykonať odporca ohľadne niektorých udalostí, ktoré navrhovateľovi dosvedčia, že bol prenasledovaný na Ukrajine za jeho politické názory voči Ukrajine a ohľadne prenasledovania policajných orgánov na Ukrajine v súvislosti s jeho bránením sa voči skupinám mafiánov ohľadne vypaľovania, vydierania a pod.

Navrhovateľ ďalej namietal, že i keď rozumie slovensky, nie je zdatný v právnych veciach, preto sa malo pojednávanie z 23.9.2009 odročiť pre neprítomnosť jeho právneho zástupcu, nakoľko tu existovala objektívna prekážka (právny zástupca navrhovateľa bol mimo územia SR). Podľa navrhovateľa nebolo postačujúce, že na pojednávaní navrhovateľ uviedol, že rozumie slovensky. Podľa jeho názoru došlo k vážnym procesným pochybeniam na poslednom pojednávaní, pretože mu bol odňatý nielen jeho právny zástupca, ale aj prekladateľka z jazyka slovenského do ukrajinského.

Navrhovateľ krajskému súdu vyčítal, že nevykonával vo veci dokazovanie na zistenie aktuálnej situácie v krajine jeho pôvodu. V tejto súvislosti poukázal na to, že od roku 1990 je situácia na Ukrajine nebezpečná, čo právny zástupca navrhovateľa dokumentoval na iných

prípadoch, ktoré pozná zo svojej práce právneho zástupcu. Podľa navrhovateľa aj odporca má skreslené informácie o Ukrajine. V tejto súvislosti poukázal na to, že odporca sa len okrajovo zaoberal dôvodmi navrhovateľa, pre ktoré žiadal o udelenie azylu. Keď navrhovateľ oznámil výpalníctvo na príslušné policajné orgány, tak sa touto vecou nezaoberali, pretože spolupracovali s mafiánmi.

Odporcovi vyčítal, že nevykonával náležité dokazovanie vo veci (napr. prostredníctvom Interpolu alebo MZV SR, a preto považuje zo strany odporcu zistenie skutkového a skutočného stavu veci za nie spoľahlivo zistené. Správy o krajine pôvodu, z ktorých vychádzal odporca, majú podľa navrhovateľa účelový charakter. Nemajú žiaden význam a zmysel a nie sú hodnovernými dôkazmi o situácii na Ukrajine, pretože nehovoria aká bola situácia na Ukrajine v čase, keď navrhovateľ musel odísť z Ukrajiny.

Krajskému súdu navrhovateľ vyčítal, že vôbec nezohľadnil skutočnosť, že navrhovateľ si na území SR založil rodinu, a že v rodine sa narodilo dieťa. Jeho rozsudok je podľa navrhovateľa zmätočný a nepreskúmateľný, je nepresvedčivý a vyznačuje sa znakmi právnej nedokonalosti.

Na základe uvedeného navrhol rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

V doplnení odvolania zo dňa 24.11.2009 navrhovateľ uviedol, že krajský súd mal doplniť dokazovanie za účasti právneho zástupcu navrhovateľa, a to z dôvodu preverenia pravdivosti tvrdení navrhovateľa, preto je dokazovanie ako také neúplné a nemôže byť konečné. V tejto súvislosti navrhovateľ poukázal na rozhodnutie ústavného súdu SR I. ÚS 49/2001v ktorom ústavný súd zaujal stanovisko, že podľa ktorého *„Postup, ktorým súd odníme účastníkovi konania možnosť sa k dôkazu, ktorý súd vykonal a ktorý obsahoval zistenie významné pre jeho rozhodnutie a vytvorí tak dotknutému účastníkovi podstatne nevýhodnejšie podmienky na preukázanie svojich tvrdení, než akými disponuje druhý účastník konania, je nielen porušením práva vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy SR, ale aj porušením princípu kontradiktórnosti a princípu rovnosti zbraní ako základných definíčných prvkov práva na spravodlivé súdne konanie. „*

Vzhľadom k tomu, že krajský súd neodročil pojednávanie, na ktorom nebol jeho právny zástupca, neumožnil mu ani predostrieť na pojednávaní dôkazy, ktoré mal navrhovateľ k dispozícii.

Podľa navrhovateľa krajský súd nesprávne z právneho hľadiska posúdil vec, pretože jednak len uviedol zákon o azyle, jeho niektoré ustanovenia na daný prípad vôbec nevyložil a ani tento zákon na daný skutkový stav vôbec neaplikoval.

Odporcovi vyčítal, že neudelenie doplnkovej ochrany v rozhodnutí neodôvodnil a krajský súd sa touto otázkou z právneho a vecného hľadiska nezaoberal a nezaujal k nej právny názor.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že rozsudok krajského súdu navrhol ako vecne správny potvrdiť. Podľa odporcu v prípade navrhovateľa je dôvodné sa domnievať, že nebyť hroziaceho vyhostenia, navrhovateľ by vôbec o azyl na území SR nepožiadaval. Dôvody jeho žiadosti, ako ich uviedol v administratívnom konaní nie sú relevantnými dôvodmi pre udelenie azylu v zmysle zákona o azyle. K námietke navrhovateľa, že prejednaním veci pred krajským súdom v neprítomnosti jeho právneho zástupcu došlo k porušeniu jeho práv, uviedol, že právny zástupca navrhovateľa sa na pojednávanie nedostavil, pričom zásielka s predvolaním sa po uplynutí úložnej doby vrátila súdu dňa 21.9.2009, ktorý deň sa považuje za deň doručenia. Krajský súd preto prejednal vec v neprítomnosti právneho zástupcu navrhovateľa, ale za prítomnosti navrhovateľa, ktorý takýto postup súdu nenamietal. Rovnako nie je možné súhlasiť s námietkou navrhovateľa, že prejednaním veci v neprítomnosti jeho právneho zástupcu malo za následok, že nemohol predložiť dôkazy, pretože navrhovateľ sa pojednávania zúčastnil a nič mu nebránilo, aby dôkazy predložil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že rozhodnutie krajského súdu je potrebné zrušiť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 3 OSP, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 23. februára 2010 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie o neudelení azylu navrhovateľovi na území SR, o neposkytnutí doplnkovej a o neexistencii prekážok jeho administratívneho vyhostenia podľa osobitného zákona, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vzhľadom na odvolacie námietky navrhovateľa, sa zaoberal predovšetkým otázkou, či v konaní nedošlo k vadám, ktorých existencia zakladá dôvodnosť zrušenia napadnutého rozhodnutia.

Z obsahu spisu krajského súdu vyplynulo, že navrhovateľ vzniesol námietku zaujatosti sudcu na pojednávaní, ktoré sa konalo dňa 22.4.2009.

Krajský súd pojednávanie odročil na neurčito s tým, že uložil zástupcovi navrhovateľa, aby vznesenú námietku zaujatosti odôvodnil v lehote 7 dní, s tým, že v opačnom prípade nebude k nej prihliadať. Z obsahu zápisnice vyplynulo, že zástupca navrhovateľa požiadal, aby lehota na podanie písomnej námietky bola určená na 15 dní, pretože bude mimo územia SR.

V spise krajského súdu sa na č. l. 61 nachádza úradný záznam zo dňa 22.4.2009, z obsahu ktorého vyplýva že sudca sa k námietke zaujatosti vznesenej na pojednávaní zatiaľ nevyjadruje, nakoľko nie je zrejmé, z akého dôvodu bola námietka zaujatosti vznesená.

Z obsahu úradného záznamu zo dňa 14.5.2009 (č. l. 65) vyplýva, že zástupca navrhovateľa námietky zaujatosti nedoručil súdu ani v lehote 15 dní.

Krajský súd dňa 20.5.2009 predložil spis na rozhodnutie o vznesenej námietke zaujatosti Najvyššiemu súdu SR, ktorý dňa 25.5.2009 vec vrátil krajskému súdu bez meritórneho rozhodnutia (o vznesenej námietke) ako omylom predloženú, s tým, že podľa § 15 a ods. 3 OSP na námietku zaujatosti, ktorú navrhovateľ zaujatosti neodôvodnil, súd neprihliada.

Dňa 22.6.2009 zaslal zástupca navrhovateľa krajskému súdu žiadosť o predĺženie lehoty na písomné podanie námietok, ktoré navrhovateľ uplatnil na pojednávaní dňa 23.4.2009. Uviedol, že po návrate zo zahraničia musel absolvovať viaceré lekárske vyšetrenia a následne od 3.6.2009 je práceneschopný, ako dôkaz predložil kópiu PN č. I 7110403. Súčasne požiadal o predĺženie lehoty na podanie písomnej námietky do 5.7.2009. Zástupca navrhovateľa požiadal o oslobodenie od zaplatenia súdneho poplatku za vznesenie námietky zaujatosti vo výške 66,- EUR, na zaplatenie ktorej bol navrhovateľ vyzvaný krajským súdom z 23.4.2009.

Termín pojednávania určený na deň 19.8.2009 bol (dňa 11.8.2009) zrušený krajským súdom z dôvodu práceneschopnosti sudcu. Na uvedený termín pojednávania sa zástupca ešte pred tým, ako bol upovedomený o zrušení termínu pojednávania ospravedlnil písomným podaním zo dňa 11.8.2009 z dôvodu svojej práceneschopnosti. Súčasne požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu, že navrhovateľ trvá na jeho osobnej prítomnosti na pojednávaní.

Podaním zo dňa 11.8.2009, ktoré bolo doručené krajskému súdu dňa 17.8.2009 zástupca navrhovateľa podrobne odôvodnil námietku zaujatosti sudcu. Uviedol, že navrhovateľ nemal možnosť sa brániť voči tomu, ako postupoval sudca voči nemu na pojednávaní dňa 22.4.2009 (sudca mal preukázať osobné pocity na pojednávaní - „akoby nenávisť“) a tieto konkrétne prejavy môžu aj podľa judikatúry ESĽP (Backmans c. Belgicko) vážne ohroziť vonkajšie zdanie nestrannosti sudcu. Podľa zástupcu navrhovateľa, v konečnom dôsledku sudcovi navrhovateľ nedôveruje, má veľké obavy z jeho nestrannosti a preto by nemal vec prejednať a rozhodnúť o nej. Zástupca navrhovateľa uviedol, že účelom práva namietat' zaujatosť sudcu, je ochrana spravodlivého procesu, a preto sa predmetným návrhom v podstate navrhovateľ dožaduje základného práva na spravodlivý súdny proces zaručeného v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Z obsahu spisu krajského súdu ďalej vyplynulo, že krajský súd nariadil pojednávanie na 23.9.2009, vec prejednal v neprítomnosti zástupcu navrhovateľa, ktorému predvolanie nebolo doručené, zásielka sa vrátila súdu s poznámkou poštového doručovateľa, že adresát si zásielku v odbernej lehote neprevzal.

Z obsahu zápisnice vyplynulo, že navrhovateľ prítomný na pojednávaní na otázku sudcu, či mu je známy obsah podania zástupcu navrhovateľa zo 17.8.2009 vo veci

podrobného odôvodnenia námietky zaujatosti, či sa jeho zástupca s ním po predchádzajúcom pojednávaní zhováral na tému chovania sa konajúceho sudcu na pojednávaní a či mal navrhovateľ z pojednávania dojem, že sa k nemu konajúci sudca choval akoby s nenávisťou, navrhovateľ uviedol, že obsah námietky mu nie známy, po predchádzajúcom pojednávaní sa jeho zástupca ponáhlal, pretože mal iné povinnosti, na tému že by sa konajúci sudca správal akoby s nenávisťou, alebo iným nevhodným spôsobom navrhovateľ uviedol, že nemal takýto dojem.

Na to vyhlásil krajský súd dokazovanie za skončené a vo veci bol vyhlásený rozsudok, ktorým bolo napadnuté rozhodnutie odporcu potvrdené.

Odvolací súd vzhľadom na odvolacie námietky navrhovateľa dospel k záveru, že ak krajský súd vo veci nariadil pojednávanie, vo veci konal a rozhodol napriek tomu, že zástupcom navrhovateľa bola vznesená námietka zaujatosti sudcu, postupoval v rozpore so zákonom, pretože pre takýto postup neboli splnené podmienky zákona.

Krajský súd ani v dôvodoch rozsudku, ktorým rozhodnutie odporcu potvrdil, totiž nezdôvodnil, prečo takto postupoval, neuviedol akými úvahami sa riadil, keď napriek vznesenej námietke zástupcu navrhovateľa vec prejednal a vo veci rozhodol.

Námietka zaujatosti sudcu uplatnená zástupcom navrhovateľa podaním zo dňa 11.8.2009, ktoré bolo doručené krajskému súdu dňa 17.8.2009 zástupca podrobne odôvodnil, je z nej zrejmé, *proti komu smeruje, dôvod, pre ktorý má byť sudca vylúčený, a je možné z nej posúdiť kedy sa účastník podávajúci námietku zaujatosti o dôvode vylúčenia dozvedel (pojednávanie pred krajským súdom dňa 22.4.2009).*

Vzhľadom k tomu, že na predchádzajúcu námietku zaujatosti krajský súd nemal prihliadať, pretože nespĺňala náležitosti námietky zaujatosti, námietku uplatnenú zástupcom navrhovateľa dňa 18.8.2009 ktorá obsahuje všetky zákonom predpísané požiadavky, mal krajský súd po vyjadrení sa k námietke zaujatosti predložiť nadriadenému súdu s vyjadrením sudcu na rozhodnutie o námietke zaujatosti a to podľa § 16 ods. 1 OSP.

Krajský súd mal teda iba skúmať, či námietka zaujatosti spĺňa náležitosti námietky zaujatosti v zmysle § 15 ods. 3 OSP a po vyriešení tejto otázky mal vec predložiť

nadriadenému súdu, ktorý jediný je oprávnený skúmať dôvodnosť a opodstatnenosť podanej námietky, a to aj z hľadiska splnenia podmienky uvedenej v § 15a ods. 2 (včasnosť podania námietok).

Pokiaľ si teda krajský súd dôvodnosť resp. opodstatnenosť námietky zaujatosti sudcu vyriešil sám, a to na základe vyjadrení navrhovateľa produkovaných navrhovateľom na pojednávaní dňa 23.9.2009, prisvojil si kompetencie, ktoré mu nepatria, pretože záver o tom, či námietka zástupca navrhovateľa je dôvodná, resp. nemá opodstatnenie, napríklad preto, že námietka zaujatosti nevyjadruje vôľu navrhovateľa, resp. bola podaná po uplynutí lehoty uvedenej v § 15a ods. 2 OSP si môže urobiť iba nadriadený súd, ktorý o takejto námietke bude rozhodovať.

Podľa § 15a ods. 1 OSP účastníci majú právo z dôvodov podľa § 14 ods. 1 uplatniť námietku zaujatosti voči sudcovi, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť.

Účastník môže uplatniť námietku zaujatosti podľa odseku 1 najneskôr na prvom pojednávaní, ktoré viedol sudca, o ktorého vylúčenie ide, alebo do 15 dní, odkedy sa mohol dozvedieť o dôvode, pre ktorý je sudca vylúčený. (ods. 2)

V námietke zaujatosti musí byť uvedené, proti komu smeruje, dôvod, pre ktorý má byť sudca vylúčený, a kedy sa účastník podávajúci námietku zaujatosti o dôvode vylúčenia dozvedel. Na podanie, ktoré nespĺňa náležitosti námietky zaujatosti, súd neprihliadne; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá. (ods. 3)

Na opakované námietky zaujatosti podané z toho istého dôvodu súd neprihliadne, ak už o nich rozhodol nadriadený súd; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá. (ods. 4)

Ak sa námietka zaujatosti týka len okolností ustanovených v § 14 ods. 3, súd na námietku zaujatosti neprihliada; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá. (ods. 5)

Podľa § 16 ods. 1 OSP súd predloží vec nadriadenému súdu s vyjadrením sudcu na rozhodnutie o námietke zaujatosti do 15 dní od jej podania. Ak sa spis zároveň predkladá

odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní, vec sa predloží až po vykonaní úkonov spojených s predložením veci odvolaciemu súdu. O tom, či je sudca vylúčený, rozhodne do desiatich dní od predloženia veci nadriadený súd v senáte; touto lehotou nie je viazaný, ak rozhoduje zároveň o odvolaní. O vylúčení sudcov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodne do desiatich dní iný senát tohto súdu.

Ustanovenie odseku 1 neplatí, ak účastník uplatnil v námietke zaujatosti rovnaké skutočnosti, o ktorých už rozhodol nadriadený súd alebo iný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ak je námietka zaujatosti podaná po uplynutí lehoty podľa § 15a ods. 2 alebo ak na námietku súd neprihliada podľa § 15a ods. 3 až 5; v týchto prípadoch sa vec nadriadenému súdu nepredkladá. O dôvode, pre ktorý sa vec nadriadenému súdu nepredkladá, súd upovedomí účastníka konania, ktorý námietku uplatnil. (ods. 2)

Podanie námietky zaujatosti nebráni súdu prejednať vec alebo uskutočniť iné úkony pred jej predložením nadriadenému súdu podľa odseku 1, ak možno predpokladať, že námietka nie je dôvodná; pred rozhodnutím o námietke zaujatosti súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej alebo rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. (ods. 3)

Podľa § 14 ods. 1 OSP Sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Na súde vyššieho stupňa sú vylúčení i sudcovia, ktorí rozhodovali vec na súde nižšieho stupňa, a naopak. To isté platí, ak ide o rozhodovanie o dovolaní (ods. 2).

Dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach (ods. 3).

Kedže krajský súd vec prejednal a rozhodol aj napriek námietke zaujatosti sudcu, ktorú vzniesol jeho zástupca a túto nebolo možné považovať podľa odvolacieho súdu za námietku, ktorá nespĺňa náležitosti takého podania podľa § 15 ods. 3 OSP, nebolo ju možné považovať ani za opakovanú, resp. námietku ktorá má povahu okolností spočívajúcich v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach, pričom bolo jeho povinnosťou, vec predložiť nadriadenému súdu na postup podľa § 16

ods. 1 OSP, bolo potrebné rozhodnutie krajského súdu pre uvedené procesné pochybenie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Takýmto postupom totiž krajský súd odňal podľa odvolacieho súdu navrhovateľovi možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie stav, kedy sa účastníkovi nepriznajú tie procesné práva, ktoré mu zákon ustanovuje, ktorých výkonom mohol uplatniť svoj vplyv na výsledok konania. Tým, že vznesenej o námietke zaujatosti sudcu nerozhodol nadriadený súd, nebolo možné bez pochybností vylúčiť, že o predmetnej veci rozhodoval súd (sudca) nezaujatý a nestranný.

Požiadavka nestrannosti súdu vyplýva tak z článku 46 ods. 1 ústavy SR v spojení s čl. 141 ods. 1 Ústavy SR ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Bez rozhodnutia nadriadeného súdu o námietke zaujatosti sudcu, vznesenej zástupcom navrhovateľa, nebolo možné, vo veci konať a rozhodnúť. Postupom krajského súdu, došlo k takej vade konania, ktorá má za následok zrušenie rozhodnutia krajského súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f/.

Pre uvedenú vadu je odvolanie navrhovateľa dôvodné a z dôvodu jej existencie Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie krajského súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 23. februára 2010

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová